

Programació Lineal

Codi: 103193
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501919 Estadística Aplicada	OB	1	2

Professor/a de contacte

Nom: Aureli Alabert Romero
Correu electrònic: Aureli.Alabert@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)
Grup íntegre en anglès: No
Grup íntegre en català: Sí
Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Rosa Camps Camprubí

Prerequisits

A banda d'un bon coneixement del càlcul simbòlic bàsic amb expressions algebraiques, que s'adquireix en els cursos de secundària, són necessaris coneixements bàsics d'Àlgebra Lineal: resolució de sistemes d'equacions lineals i càlcul matricial. Aquests continguts formen part del curs Mètodes Algebraics per a l'Estadística del primer semestre del grau.

Objectius

Aprendre a modelar problemes de presa de decisions en termes de programes lineals. Resoldre programes lineals utilitzant el mètode del simplex i amb eines informàtiques.

Competències

- Dissenyar un estudi estadístic o de recerca operativa per a la resolució d'un problema real.
- Identificar els models estadístics i de recerca operativa més adequats per a cada context i que permetin la presa de decisions.
- Reconèixer la utilitat de la inferència estadística i de la recerca operativa i aplicar-les adequadament.
- Resumir i descobrir patrons de comportament en l'exploració de les dades.
- Utilitzar correctament una bona part del programari estadístic i de recerca operativa existent, escollir el més apropiat per a cada anàlisi estadística i ser capaç d'adaptar-lo a les noves necessitats.
- Utilitzar tecnologies de la informació i de la comunicació.

Resultats d'aprenentatge

1. Conèixer els diferents algoritmes de la programació lineal entera per aplicar-los a problemes reals que s'ajusten a aquests models.
2. Conèixer els diferents algoritmes de la programació lineal per aplicar-los a problemes reals que s'ajusten a aquests models.

3. Conèixer els diferents algorismes de la programació no lineal per aplicar-los a problemes reals que s'ajusten a aquests models.
4. Dibuixar el processos en termes de diagrama de fluxos.
5. Estructurar el problema en termes de la funció objectiu i les restriccions.
6. Formular la funció objectiu.
7. Formular les restriccions associades a cada problema.
8. Identificar els diferents atributs dels models de programació lineal, no lineal o entera.
9. Identificar els estats i les alternatives de cada etapa.
10. Identificar les etapes en els problemes d'optimització.
11. Reconèixer la necessitat d'utilitzar models de programació lineal i no lineal.
12. Utilitzar programari d'investigació operativa per a la resolució de problemes de la programació lineal i no lineal.
13. Utilitzar tecnologies de la informació i de la comunicació.

Continguts

1- Introducció: Exemples de modelització en termes de programació lineal.

2- Formulació matemàtica: Formulació del problema. Resolució geomètrica pel cas de dues variables. Forma estàndard. Solucions bàsiques. Teorema fonamental de la programació lineal.

3- Algorisme del símplex: Estratègia del símplex. Forma tabular. Mètode de les dues fases. Programes degenerats.

4- Programació lineal entera: Formulació del problema. Mètode de bifurcar i acotar ("branch and bound"). Variables binàries.

5- Fluxos lineals sobre xarxes: El problema del cost mínim i el mètode del símplex per a xarxes. Altres problemes lineals sobre xarxes: problemes del flux maximal, del transport, de l'assignació i del camí més curt.

Metodologia

Hi haurà aproximadament 28 hores de classe teòrica i 14 de resolució d'exercicis sobre la teoria, en aula ordinària. Dues d'aquestes hores es dedicaran a un examen parcial.

Hi haurà unes altres 14 hores de sessions pràctiques en aula d'ordinadors, on s'aprendrà a utilitzar un software específic per a la modelització i resolució de problemes reals de Programació Lineal. Les últimes dues hores es dedicaran a un examen.

En tots els aspectes de les activitats d'ensenyament/aprenentatge es faran els millors esforços per part del professorat i l'alumnat per tal d'evitar llenguatge i situacions que puguin ser interpretats com a sexistes. Per tal d'aconseguir una millora contínua en aquest tema, tothom ha de col·laborar en posar de manifest les desviacions que observi respecte d'aquest objectiu.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classe de teoria	28	1,12	
Tipus: Supervisades			
Classe de pràctiques	28	1,12	
Tipus: Autònomes			

Estudi de teoria	30	1,2
Resoldre exercicis i preparar pràctiques	54	2,16

Avaluació

Hi haurà quatre activitats avaluable: 1) Un primer parcial durant el semestre; 2) un examen final, on la nota del primer parcial serà recuperable/millorable; 3) un examen pràctic amb ordinador (sobre el software específic usat); 4) uns lliuraments opcionals de treballs pràctics.

La part teòrica comprèn les activitats 1 i 2 i versarà sobre la teoria i els exercicis resolts a classe. Donarà lloc a una nota T de 0 a 10.

L'activitat 3) avaluarà l'habilitat en la modelització de problemes reals usant el software específic estudiat. Donarà lloc a una nota P de 0 a 10.

La nota final serà $F=0.8T + 0.2P$, a la qual s'hi podrà sumar, discrecionalment, l'avaluació dels lliuraments, fins a un màxim de 1 punt. Els lliuraments no s'avaluaran fins al final del curs. Per aprovar caldrà obtenir $T \geq 4$, $P \geq 4$.

Es considerarà no-presentat aquell estudiant que, en base als exàmens als quals s'ha presentat, no opti com a mínim al 50% de la nota màxima.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen de pràctiques	20%	4	0,16	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13
Exàmens de teoria i d'exercicis	80%	6	0,24	2, 4, 5, 6, 7, 9, 10

Bibliografia

Bibliografia bàsica:

A. Alabert - R. Camps, *Programació lineal. Una introducció a la presa de decisions racional*.

J.M. Basart, *Programació lineal*, col.lecció "Materials", nº 58, UAB

Bibliografia complementària:

D. Luenberger and Y. Ye, *Linear and Nonlinear Programming*, Springer Verlag, 2008.